

Advies Akkoord Besparing SWW

Adviesaanvraag en verantwoording

Op 7 december 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Hoogeveen de Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen (Adviesraad) formeel om advies gevraagd over het Akkoord Besparing SWW.

Het College verzoekt ons advies uit te brengen over het bereikte akkoord conform artikel 6 lid 4 van de Verordening Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen. Met name vraagt het College onze zienswijze op het maatschappelijk effect van de besparingsvoorstellen. Ook zijn wij benieuwd of u met ons van mening bent dat er sprake is van een evenwichtig pakket aan besparingen en investeringen dat recht doet aan de uitgangspunten van het programmaplan Herontwerp Sociaal Domein.

Bij de adviesaanvraag zijn de volgende stukken meegestuurd:

- Adviesaanvraag Akkoord Besparing SWW
- Bijlage 1. Voorgestelde besparingen op het welzijnswerk op basis van het programmaplan ‘Herontwerp Sociaal Domein 2022-2025’
- Bijlage 2. Investeringen in de sociale basis uitgevoerd door de SWW
- Bijlage 4. Opgave welzijnswerk 2023-2025
- Brief aan de Gemeenteraad d.d. 6 december 2022 Akkoord Besparing SWW

Bij het beantwoorden van de adviesaanvraag is gebruik gemaakt van de volgende documenten/bronnen:

- Reacties van mensen en organisaties op het Herontwerp Sociaal Domein
- Reacties op eerdere bezuinigingen vanaf 2019, maar nog zeer relevant
- Reacties van enkele aangeschreven organisaties
- Eigen expertise van Adviesraad leden.

Op 15 december 2022 hebben wethouder Westendorp en directeur-bestuurder Holkers in de vergadering van onze Adviesraad een toelichting geven op het bereikte akkoord en vragen hierover beantwoord.

Werkwijze

De Adviesraad heeft uit zijn midden een werkgroep samengesteld en gevraagd het advies voor te bereiden. De werkgroep heeft vervolgens een 4-tal organisaties aangeschreven met het verzoek om hun zienswijze op de adviesaanvraag met De Adviesraad te delen. Werkgroep leden hebben zich vervolgens nader verdiept in het onderwerp en is er ook gebruik gemaakt van specifieke expertise binnen de Adviesraad en eerdere reacties op bezuinigingen in het sociaal domein en op het Herontwerp. De werkgroep heeft vervolgens op basis van de ontvangen input een concept advies voorbereid en deze is op 26 januari 2023 door de voltallige Adviesraad vastgesteld.

Juridische consequenties

Of deze kunnen worden verwacht op deze nota is voor de Adviesraad niet te overzien.

Algemeen

De aanvraagbrief heeft ons wat in verwarring gebracht omdat hij is ondertekend door College en directeur SWW. Aangezien wij Adviesraad zijn voor het College, zal dit document ook alleen aan het College gericht zijn.

Advies 1

De adviesraad adviseert u om bij mogelijke toekomstige bezuinigingsoperaties weliswaar de organisatie die het betreft te betrekken bij de plannen, maar niet als mede-eigenaar van de ingezette bezuiniging te maken, Rollen en Verantwoordelijkheden dienen gescheiden te blijven, waardoor ieder ook op zijn verantwoordelijkheden beoordeeld en aangesproken kan blijven.

De Adviesraad heeft een quote uit de adviesaanvraag overgenomen om hier reactie op te geven.

Onderdeel van de financiële vertaling van het programmaplan 'Herontwerp Sociaal Domein 2022-2025' is een besparing van €250.000 op het professioneel welzijnswerk dat wordt geleverd door de Stichting Welzijnswerk Hoogeveen (SWW). Deze taakstelling is met €10.000 verhoogd als gevolg van het besluit van het College van B&W om ook de incidentele uitbreiding van de formatie voor buurtbemiddeling in 2022 vanaf 2023 te financieren binnen de reguliere subsidie aan de SWW.

De Adviesraad vindt dit erg onduidelijk. Aan de ene kant wordt er bezuinigd, om het daarna weer bij een ander potje onder te brengen. Dit is bij andere onderdelen uit de bijlagen ook het geval. Daar gaat het dan voornamelijk om projectsubsidie van het Rijk. Aan het einde van de streep lijkt het per saldo financieel wel te kloppen. Alhoewel wij wel voorzien dat als de projecten die een tijdelijk karakter hebben stoppen, de extra taken die nu bij SWW zijn neergelegd ook komen te vervallen met wederom een extra bezuiniging als gevolg.

Advies 2

De Adviesraad adviseert om deze gang van zaken goed te monitoren. Zodat niet alsnog, juist de mensen die dat nodig hebben, tussen wal en schip raken.

Een quote uit het Herontwerp Sociaal Domein met eerder advies dat wij ook in dit advies willen herhalen:

De rol van stichting Welzijnswerk (SWW)

Quote College: "SWW heeft een rol en taken voor kwetsbare inwoners. SWW is daarmee de belangrijkste schakel tussen geïndiceerde zorg, de gemeentelijke toegang (en de andere verwijzers van jeugdhulp) en de sociale basis als het gaat om mensen vanaf vier jaar (tot vier jaar heeft de GGD die rol). Om voor iedereen (inwoners, gemeente en partners) duidelijk te maken welke rol SWW speelt, gaan we de positie en de rol van SWW verduidelijken en versterken."

Advies

De Adviesraad adviseert om juist de rol van SWW te versterken in plaats van, zoals in de Uitvoeringsagenda staat, een deel van de preventie te schrappen. Met de daarbij

behorende financiële middelen.

Advies 3

De Adviesraad adviseert om bij SWW aan te dringen op een groepsgerichte impactmeting. Ons advies is deze meting 3x per jaar te doen. Een 0-meting, een halverwege het jaar en een na een jaar een eindmeting.

Reacties en adviezen per bijlage

Bijlage 1

Blz. 1

Hier stelt u het volgende: De besparingen zijn gevonden op basis van de volgende uitgangspunten:

1. Conform het programmaplan wordt prioriteit gegeven aan activiteiten die aantoonbaar effectief zijn.
2. De maatschappelijke impact van de besparingen moet minimaal/acceptabel zijn.

Ad 1 De Adviesraad begrijpt dit uitgangspunt. Maar voorziet dat hierdoor veel verloren gaat, wat wel effectief is maar nooit gemeten, hoe moeilijk dit ook is.

Ad 2 De Adviesraad vraagt zich af hoe het College omgaat met de term “minimaal/acceptabel”.

Advies 4

Omdat het om tijdelijke middelen gaat, adviseert de Adviesraad om nu al na te denken over de continuïteit van de voorzieningen.

Advies 5

De Adviesraad adviseert het College goed de vinger aan de pols te houden door (tussentijdse) monitoring. En deze (tussentijdse) monitoring met de Adviesraad te delen.

Blz. 2

€40.000 door verlaging van de personeelskosten/coördinatiekosten van Mantelzorg Vitaal.

U zult begrijpen dat we over dit onderwerp contact hebben gezocht met het Contactpunt Mantelzorg Hoogeveen (CPM). Uit hun reactie is gebleken dat het College uitgebreid met hen en SWW gesproken hebben. Zij zijn tevreden dat het budget voor mantelzorg Vitaal onaangetast blijft.

Zij hebben nog wel een punt van zorg. Het begrip jonge mantelzorgers wordt nergens besproken, terwijl er wel gesproken wordt over kwetsbare jongeren. Juist de jonge mantelzorgers zijn uiterst kwetsbaar en de impact van hun situatie is gigantisch groot en beïnvloedt ook hun leren en werken.

Wij zijn met het CPM bezorgd, of met de toenemende druk op ook het schoolmaatschappelijk werk, er voldoende erkenning en oog is voor deze groep jonge mensen.

Advies 6

De Adviesraad adviseert om te zorgen voor voldoende begeleiding voor jonge mantelzorgers.

Blz. 4

€42.000 door het efficiënter inrichten van de coördinatie/ ondersteuning van vrijwilligers die worden ingezet bij de verschillende diensten die de SWW biedt, waaronder informele zorg en maatjesdiensten.

Het College verwacht dat deze besparing is te realiseren met een aanvaardbaar maatschappelijk effect.

Vraag: wat vindt het College aanvaardbaar in deze? Welke definitie van aanvaardbaar gebruikt het College?

Advies 7

De Adviesraad adviseert u om te zorgen dat vrijwilligers voldoende ondersteund en begeleid blijven worden, omdat anders de kans groot is dat zij afhaken en de taakstelling (taakstelling van de organisatie) niet wordt gehaald.

Ter verduidelijking wijzen wij u op de definitie van informele zorg:

“Informele zorg omvat alle zorg en ondersteuning waar je niet voor betaalt en die niet door een professional wordt verricht. Het gaat in de eerste plaats om zelfzorg, maar ook mantelzorg, occasionele burenhulp of georganiseerd vrijwilligerswerk zijn vormen van informele zorg” is.

Blz. 5

€18.000 door beëindiging van de subsidie voor weerbaarheidstrainingen in het basisonderwijs.

Advies 8

De Adviesraad adviseert om goed in gesprek te blijven met het schoolmaatschappelijk werk over dit onderwerp. Op schoolmaatschappelijk werk komt namelijk als gevolg van deze bezuiniging meer druk te liggen.

Blz. 6

€42.000 door de helft van de kosten van jongerenwerk op het voortgezet onderwijs (vo) te beschouwen als een verantwoordelijkheid van het vo.

De besparing op het jongerenwerk in het Voortgezet Onderwijs wordt nu als een verantwoordelijkheid van het VO weggezet. Volgens de Adviesraad is dit niet correct. Het gaat hier om jeugdzorg interventie en is daarmee een verantwoordelijkheid van de gemeente. De genoemde motivatie om te kunnen besparen is volgens ons dan ook niet correct.

Het is niet correct dat er bezuinigd wordt op het jongerenwerk en dat het VO die besparing moet opvangen.

Zonder dat u weet welke effecten deze bezuiniging met zich meebrengt, boekt u wel al een besparing van structureel 42.000 in. Wij denken dat een visie op jeugd noodzakelijk is. Die naar wij verwachten in de nota jeugd naar voren zal komen.

Advies 9

De Adviesraad adviseert het college om de maatschappelijke effecten van deze besparing goed te monitoren en zodra de nota jeugd gereed is deze besparing nog een keer nader te bekijken.

Advies 10

Daarbij adviseert de Adviesraad dat in het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) de impact en de uitwerking wordt besproken met de Voorgezet Onderwijs instellingen.

Hoogeveen
27 januari 2023

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen
W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen